

Görüşler / *Opinion Papers*

Mesleki Örgütlenme ve 60. Yılında TKD

Selma (Alpay) Aslan*

Giriş

60. kuruluş yıldönümünü idrak ettiğimiz TKD'nin yaklaşık son 40 yılına tanıklık etmiş ve zaman zaman da çalışmalarına katılmış bulunuyorum. Amatör ruhla yürütülen dernekçilik çalışmalarının büyük bir özveri gerektirdiğini, ancak bu çalışmalara katılanlar bilirler. Eleştirmek çok kolay, ama bir şeyler üretmek de bir o kadar zordur. TKD'nin 60. yılına ulaşmasına katkısı olan herkesi bu anlamlı yılda şükranla anmak gerekir. Yıldönümleri bir yandan kutlanırken bir yandan da daha iyiye yönelik olarak değerlendirmeler, gözden geçirmeler ve iyileştirme çalışmaları için vesile oluşturursa daha bir anlam kazanır. TKD'nin 60. yıldönümü de belki bu anlamda bir fırsat yaratabilir.

1995 yılında İstanbul'da gerçekleştirilen IFLA 61. Genel Kurulu'na TKD'nin o günkü durumunu ve geleceğini ele alan bir bildiri ile katılmıştım (Aslan, 1995). Bildiri, Dernek hakkında 1994 ve 1995 yıllarında yapılan iki anketin sonuçlarının değerlendirmesini de kapsamaktaydı. 15 yıl sonra üyelerinin ve paydaşlarının TKD'den beklentilerinde bir değişiklik olup olmadığını saptamak amacıyla yine bir anket düzenlemiş bulunmaktayım. Bu makalede, söz konusu anketin sonuçları değerlendirilmek ve geçmişte alınan sonuçlarla karşılaştırılmak suretiyle beklentilerde bir değişiklik olup olmadığının saptanmasının ardından, dünyada ve Türkiye'de kütüphanecilik derneklerinin mevcut durumu hakkında literatüre dayalı bazı saptamalar yapılmış; mesleki çalışmalara katılım ve örgüt yapısı hakkında görüşler Anglo-

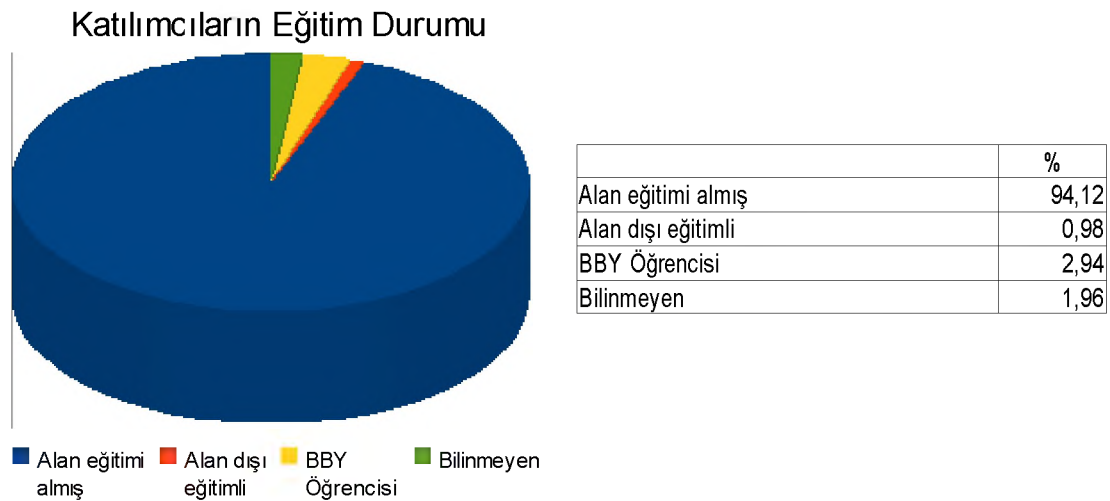
*TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürü.
web: <http://www.selma.etu.edu.tr> , e-posta: selma@etu.edu.tr

Amerikan ülkelerinden örneklere de değinilerek ortaya konulmuş ve TKD'den bazı somut beklentiler dile getirilmiştir. Makalenin ekinde ise anketin TKD'nin üzerinde çalışması beklenen diğer konular ve TKD hakkında genel yorumlar konulu açık uçlu sorularına verilen yanıtlar sunulmuştur.

TKD'nin Amaçları ve TKD'den Beklentiler : Anket Sonuçları

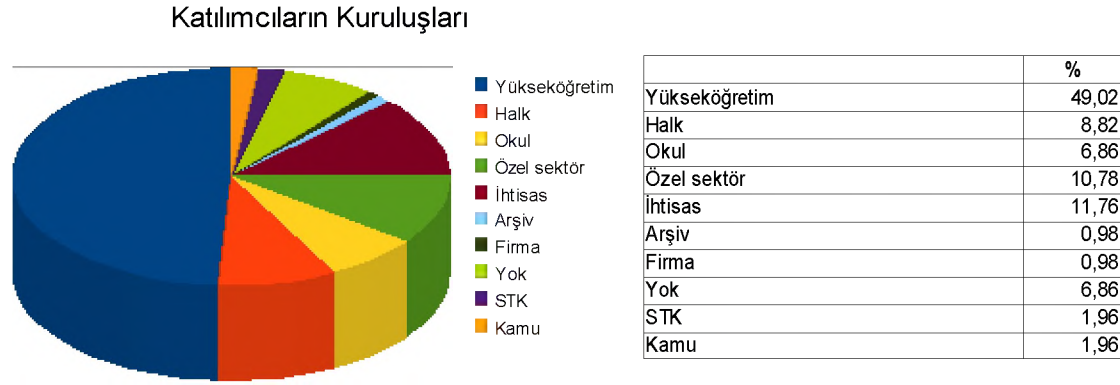
26 Ağustos 2009 tarihinde <http://www.survs.com/> adresindeki anket sitesinde açılan TKD'den Beklentiler anketini 3 Eylül 2009 tarihine dek 267 kişi ziyaret etmiş, bunlardan 102'si soruları yanıtlamıştır. Ankette, katılımcıların eğitim durumları, çalıştıkları kurumların türü ve TKD üyesi olup olmadıklarını saptamaya yönelik sorulardan sonra anatüzükte (Türk..., 2008) belirtilen amaçları önemlerine göre sıralanmaları istenmiş ve anatüzükte değinilmediği halde TKD'nin üzerinde çalışması gerektiği düşünülen alanlarla, TKD hakkında genel yorumların ifade edilebileceği iki açık uçlu soruya yer verilmiştir.

Katılımcıların eğitim durumları şekil 1'de gösterilmiş olup, % 94'ü halen eğitim almış, yaklaşık %3' ü ise eğitimini sürdüren olmak üzere toplam %97 gibi çok yüksek bir oranda katılımcının meslek alanından paydaşlar olduğu görülmektedir.

(Şekil 1): Katılımcıların eğitim durumu

Şekil 2'de katılımcıların çalıştıkları kurumların dağılımına yer verilmiş olup öğrenciler ve halen çalışmayanlar “[kurumu] yok” kategorisine yerleştirilmiştir. Akademisyen veya bilgi hizmetleri emekçisi olarak yükseköğretim kurumlarında çalışanlar katılımcıların hemen hemen yarısını oluşturmaktadırlar. Türk Kütüphaneciler Derneği halk kütüphaneleri ile ilgili bir dernektir ve diğer kütüphane türleri ile pek ilgili değildir şeklindeki oldukça yaygın görüşe karşın halk kütüphanesi çalışanları %10'un altında kalmıştır.

(Şekil 2): Katılımcıların çalıştıkları kurumlar

Katılımcıların %49'u, yani yarıdan azı TKD üyesidir. Bir kişi bu soruyu yanıtlamamıştır. Katılımcılar, sayıca az olmak ve bazı kategorilerde düşük oranda kalmakla birlikte, tüm dernek paydaşlarını yansıtmaktadırlar. Kullanıcılar kütüphane hizmetlerinin paydaşdır ve onların da dernek üyesi olması gerekir şeklinde düşünenler bu görüşe katılmayacaklardır. Ancak kanımca TKD mesleki bir dernek olmalıdır ve kitap, okuma ve kütüphane hizmetlerinden yararlanma konularına odaklı dostluk ve dayanışma dernekleri veya benzeri oluşumlar kullanıcıları temsil edebilir. Örneğin Kütüphaneleri Seviyorum Bloğu (<http://www.kutuphaneleriseviyorum.org>) gibi oluşumlar böyle bir amaca hizmet edebilir.

Anket, esas amacı olan TKD'den beklentilerin saptanmasının ötesinde, katılımcıların profili ile, TKD ile kim ilgileniyor sorusunu da yanıtlamakta ve TKD tabanı hakkında bir değerlendirme yapmak için de veriler sunmaktadır. İlk üç soruya verilen yanıtların yukarıda açıklanan dağılımına dayalı olarak şu çıkarımlar yapılabilir. TKD kendisini nasıl tanımlarsa tanımlasın üye yapısı ile bir mesleki dernektir. Her ne kadar çeşitli kütüphane türleri için TKD dışında farklı yapılanmalar doğmuşsa da, bu farklı yapılanmaların içinde olsalar da olmasalar da kütüphanelerde

çalışan ve mesleği önemseyen meslek elemanları TKD ile ilgilenmektedirler. Ancak arşivciler için aynı saptamayı yapmak pek mümkün görünmemektedir. Sağlayıcı ve servis sunucu firmalarda, sivil toplum kuruluşlarında ve kamu kuruluşu kütüphanelerinde çalışanların oranlarının azlığı, ilgisizlik kadar sayıca az olmaları ile ilintilendirilebilir. TKD'nin 2.000 dolayında üyesi olduğu dikkate alındığında ankete üyelerin katılım oranının % 2.5 ile çok düşük bir düzeyde kalmış olduğu görülmektedir. Bu orandan mesleki örgütlenme konusuna karşı duyarlılık ve ilginin pek de yüksek olmadığı olduğu sonucu çıkarılabilir.

Anketin beklentileri saptamaya yönelik temel sorusu olan amaçların verilen öneme göre sıralanması aşağıdaki gibi sonuçlanmış olup sonda parantez içinde yer alan sayılar Anatüzük'teki sıralamayı izlemektedir. Ancak karşılaştırmada kolaylık sağlamak açısından 1. maddenin 6 alt maddesi ayrı ayrı maddelermiş gibi numaralandırılmıştır.

1. Bilgi - belge merkezlerinde çalışanların bilimsel ve mesleki çalışmalarını sırasında karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesine yardımcı olmak (1)
2. Bilgi - belge merkezlerinde çalışanların mesleki ve özlük haklarını koruyucu ve geliştirici çalışma ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak (3)
3. Bilgi - belge merkezlerinde çalışanların mesleki bilgi, görgü ve deneyimlerini artırmalarına katkıda bulunmak üzere kurs, seminer, konferans ve gezi vb. etkinlikler düzenlemek (2)
4. Bilgi - belge merkezlerinde çalışanların mesleki ve özlük hakları konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak, yetkili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunmak (4)
5. Bilgi - belge merkezlerinde çalışanların Mesleki Ahlak İlkeleri'ne uymalarını sağlamak (6)
6. Kütüphanecilik, dokümantasyon-enformasyon, bilgi-belge yönetimi ve arşivcilik alanlarında yapılacak inceleme ve araştırmaları desteklemek, mesleki projeler geliştirmek ve yürütmek(8)
7. Bilgi-belge merkezleri ile ilgili sorunların çözümlenmesini sağlayıcı çalışmalar yapmak ve bu kuruluşlara destek olmak (7)
8. Mesleki ve demokratik dayanışmayı güçlendirmek için ulusal ve uluslararası kurum veya kuruluşlarla işbirliği yapmak (10)
9. Bilimsel ve mesleki yayınlar yapmak (9)

10. 1964 yılından bu yana, her yıl Mart ayının son haftasında kutlanmakta olan Kütüphane Haftası'nda kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yaparak mesleki, bilimsel, kültürel ve sanatsal etkinlikler düzenlemek (11)
11. Kültürel ve sanatsal etkinlikler düzenlemek; bu çerçevede ilgili gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak ve katkıda bulunmak (12)
12. Mesleğin gelişmesine yönelik yarışmalar açmak, ödüller ve armağanlar vermek (13)
13. Bilgi - belge merkezlerinde çalışanların burs almalarına yardımcı olmak ve olanakları elverdiği takdirde burs vermek (5)

Anatüzük'te halen mevcut sıralama ile anket sonucunda ortaya çıkan sıralama arasında 5. sıradan 13. sıraya düşen burs sağlama dışında çok önemli kaymalar yoktur. Anket süresince birden fazla maddeyi aynı önemde bulduğunu mesaj göndererek ifade eden bir hayli kişi olmuş, hatta bir kişi hepsini aynı önem düzeyinde gördüğünü belirtmiştir. Sonuç olarak anket katılımcılarının derneğin amaç edinmesi gerektiğini düşündükleri hususlarla Anatüzük'te yer alanlar arasında büyük oranda bir uyum olduğu söylenebilir. Anatüzük'te belirtilen amaçlara ne ölçüde ulaşılabildiği ayrı bir inceleme konusu olup bu makalenin kapsamı dışında kalmaktadır.

Açık uçlu olan 5. soruya gelen 18 ve 6. soruya verilen 30 yanıt, herkesin kendisine göre bir doğrusu olduğu görüşünden yola çıkılarak herhangi bir yorum yapılmaksızın ekli belgede sunulmuştur. Bu özel sayıda bana ayrılan sayfaları TKD hakkında söyleyecek sözü olan tüm paydaşlarla paylaşmama izin veren *Türk Kütüphaneciliği* editörü Dr. Tayfun Gülle'ye teşekkür ederim. Ekli belgede bazen acımasız eleştiriler, bazen de yapıcı öneriler yapıldığı görülecektir. Halen TKD yönetiminin sorumluluğunu yüklenmiş olan ekibin bu görüşlerden yararlanacağını umarım.

2009 ile 1994 -1995 Anketleri Karşılaştırması ve Değerlendirme

Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanlığı görevini yürüttüğüm günlerde bir değerlendirme yapmak amacıyla 1994 yılında düzenlediğim ve 93 kişinin katıldığı anketin sonuçlarına göre TKD'nin amaçları verilen önem ölçeğinde şöyle sıralanmaktaydı:

1. *Modern kütüphanecilik anlayışının kütüphane haftaları, yarışmalar ve*

- ödülleri yoluyla yaygınlaştırılması için çalışmalar yapmak,*
- 2. Meslek elemanlarına işlerinde karşılaştıkları güçlükleri yenmeleri için yardımcı olunması,*
- 3. Mesleki sorunlara çözümler üretmek ve kütüphaneleri, bilgi merkezlerini desteklemek,*
- 4. Kütüphaneler, arşivler ve bilgi merkezlerinde çalışma koşullarının iyileştirilmesi için çalışmalar yapmak,*
- 5. Mesleki kitap ve dergiler yayınlamak,*
- 6. Kütüphaneciliğin gelişmesi için yürütülen etkinlikleri desteklemek ve bu amaçla ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,*
- 7. Kurslar, seminerler, konferanslar ve kütüphane gezileri düzenlemek,*
- 8. Meslekdaşlar arasında dayanışma ve uyum sağlamak ve güçlendirmek,*
- 9. Araştırmaları teşvik etmek ve desteklemek.*

Şubat 1995 tarihinde TKD bünyesinde bir Yeniden Yapılanma Komisyonu kurulmuş ve söz konusu komisyon TKD'nin yeniden yapılanmasının ne şekilde gerçekleştirilmesi istendiğini saptamak için tek bir açık uçlu soru içeren bir anket düzenlemiştir. Bu ankete katılanların sayısı 91 olup, katılımcılar soruya somut bir yanıt vermektense beklentilerini dile getirmişlerdir. Yanıtlara bakıldığında öncelikler açısından beş ay önce yapılan ankettense biraz farklı bir tablonun ortaya çıktığı görülmekteydi. Bir önceki ankette 4. sırada yer alan çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve mesleki hakların korunması birinci sırada yer almış, eğitim programları, seminer ve konferanslar düzenlemek ise 7. sıradan 2. sıraya yükselmiştir. Üyelerle iletişimin iyileştirilmesi ve aralarında iletişim kurmalarına yardımcı olunması ile daha önceki ankette yer almayan gelir sağlayacak sosyal etkinlikler düzenlemek 3. ve 4. öncelikler olarak belirlenmiştir (Aslan, 1995).

1995 yılında 9 amaç maddesi varken bugün amaçlar 7 maddede toplanmıştır. Ancak alan çalışanlarına yönelik birinci maddenin 6 alt madde ile ayrıntılandırılması nedeniyle 2009 anketi sonuçları yukarıda da belirtildiği gibi 13 madde halinde düzenlenmiştir. 1994 yılında “Araştırmaları teşvik etmek ve desteklemek” şeklinde ifade edilen madde en alt sırada yer alırken bugün aynı maddenin karşılığı diyebileceğimiz “Kütüphanecilik, dokümantasyon-enformasyon, bilgi-belge yönetimi ve arşivcilik alanlarında yapılacak inceleme ve araştırmaları desteklemek, mesleki

projeler geliştirmek ve yürütmek” maddesi 5. sıraya yükselmiştir. Ancak bu önemli kaymanın, araştırma desteğine verilen önemin arttığı anlamını taşımadığı; günümüzde önemsenen proje çalışmalarının maddeye eklenmiş olmasından kaynaklandığı tahmin edilebilir. *Sonuç olarak TKD’den de beklentilerde son 15 yılda kayda değer bir değişim olmadığı görülmektedir.*

Dünyada ve Türkiye’de Kütüphanecilik Derneklerinin Mevcut Durumu

Bir meslek alanı çalışanlarının beklentileri değişmeyebilir ama ihtiyaçların hangi yollardan nasıl karşılandığı hususunda değişiklikler söz konusu olabilir. Sanal dünyada sosyal ağların geliştiği günümüzde mesleki derneklerin varlıklarını sürdürebilmek için alan çalışanlarına vazgeçilmez hizmetler sunmaları gerekmektedir. Nitekim, *Library Management* dergisinin 2006 yılında kütüphanecilik dernekleri yönetimine ayırdığı *Library Associations Under Threat* başlıklı özel sayısında, çeşitli ülkelerin kütüphanecilik derneği yöneticilerinin çağımızın koşullarında etkin bir varlık göstermek açısından yönettikleri derneklere yön vermek için 2000’li yıllarda yeni stratejiler belirleme gereği duydukları ve bazılarının ciddi kaygılar taşıdıkları görülmektedir (O’Connor, 2006).

ABD’de Özel Kütüphaneler Derneği yönetiminden Lachance’a göre üç ana amaç öğrenme, meslek grubu için bir ilişki ağı oluşturma ve savunuculuktur (Lachance, 2006). Benimsenen amaçlar açısından ABD ile İngiltere arasında bir karşılaştırma yapılacak olursa, İngiltere’de 1898’de kurulmuş olan Library Association ile, 1958’de kurulmuş olan Society of Information Specialists derneklerinin birleşmesi ile 2002’de kurulan CILIP’in 2005-06 döneminde belirlediği stratejik hedeflerden ilk ikisi olan (1) kişisel gelişim olanakları yaratmak; ve (2) istihdam edilebilirliği zenginleştirme, öğrenme ile; üçüncü sırada yer alan mesleki liderlik ise savunuculuk ile bağlantılandırılabilir. (4) en iyi uygulamaların teşviki; (5) etkin çalışma; ve (6) bireysel katılım fırsatları yaratma (Broady-Preston, 2006) ise meslek grubu ağı içinde paylaşım ile gerçekleştirilebilecek hedeflerdendir. Bu karşılaştırma sonucunda Amerika ve İngiltere’de aşağı yukarı aynı paralelde yaklaşımlar olduğu söylenebilir. Öğrenme fırsatları yaratma öylesine önemli bir amaç olarak görülmektedir ki, Lachance, “çağımızda hiçbir kütüphaneciler derneği, üyelerinin eğitim gereksinimlerini karşılamadıkça ve iş bulma engellerini aşmaya yardımcı olacak yaratıcı öğrenme

çözümleri sunmadıkça varlığını koruyamaz, sürdüremez, gelişemez ve günün koşulları için geçerli bir varlığı olduğu söylenemez” (2006) diyebilmekte; Kanada Kütüphaneciler Derneği'nden Abram bir Bilgi Belge Yönetimi Bölümünün meslek elemanları için eğitim programı düzenlemesini ciddi bir rekabet sorunu olarak ortaya koyabilmektedir (Abram, 2006).

TKD'nin yukarıda sıralanan amaçları birkaç ana başlık altında toplanacak olursa Özel Kütüphaneler Derneği'nden Lachance'ın öğrenme, meslek grubu için bir ilişki ağı oluşturma ve savunuculuk olarak belirlediği üç ana amaçla ancak kısmen örtüşme olduğu söylenebilir (Lachance, 2006). Ülkemizin kendine özgü bir durumu vardır. Eğitim programları dernek etkinlikleri arasında hiçbir zaman ön plana çıkan bir çalışma alanı olmamıştır. TKD'nin yayın organı olan *Türk Kütüphaneciliği*'nin web üzerinden açık erişime sunulması ile TKD üyeliğinin üyelerine üyelik ödentisi karşılığında sağladığı tek pratik yarar yayınlanan kitapların fiyatlarında yapılan indirimdir. Bunun da teşvik edici bir yarar olduğunu söylemek güçtür. Kaldı ki savunuculuk için gerekli formel yapı göz ardı edilerek birey olarak meslek elemanının mesleki iletişim ağı içinde olma ihtiyacı bağlamında düşünülecek olursa, belki bir noktadan sonra sanal ortamın yarattığı olanaklar dernek kurma gereğini sorgulanır kılacaktır. Bloglar, forumlar belirli işlevler yüklenebilmekte, anlamlı katkılar yapabilmektedirler. Genç kütüphanecileri meslekte tutmanın önemini vurgulayarak bunun yollarını ele aldığı bir makalesinde Cohen (2006, 31), “Meslektaşların heyecanlarını korumalarını sağlamak ve onları mutlu etmek onları meslekte tutmanın anahtarlarından birisidir. Yeni meslektaşların odaklanabilecekleri ortamları kullanarak ilgilerini koruyabilir ve muhtemelen meslekte kalmalarını sağlayabiliriz” sözleri ile sosyal ağların kullanılmasını teşvik etmekte ve wikiler, bloglar ve listelerin rollerine değinmektedir.

İş ve ekonomi kütüphanecileri için mesleki ağlarda yer alma stratejilerini irdeleyen Bordelon (2008, 371-377) mesleki dernekler, üzerinde çalışılan konu ile ilgili dernekler, mezunlar dernekleri ve kullanıcı tabanı kadar sanal ortamdaki ağların da önem taşıdığını belirterek dar bir alana sıkışmayıp çeşitli ağlarda yer almayı önermektedir. Kendi ülkemizde kutup-1, ÜNAK ve ANKOS listelerinin mesleki yaşamımızda oynadığı rol düşünülürse mesleki ağ içinde olma işlevi boyutunda sanal iletişim ortamlarının bu ihtiyacı büyük ölçüde karşılar duruma geldiği görülür. Sanal sosyal ağların derneklerle etkileşimi aslında iki yönlü ve çelişiktir. Bağımsız oluşturulanlar rekabet yaratabileceği gibi dernekler kendileri de bunları

oluşturabilmekte veya mevcut olanlardan yararlanabilmektedirler.

Öte yandan fiziksel bir ortamda bir araya gelerek iletişim kurmak insanlar için hala önem taşımaktadır ve düzenledikleri toplantılarda meslektaşları bir araya getirmek derneklerin önemli bir işlevi olarak varlığını korumaktadır. Günümüzde mesleğe yeni katılanların neden derneğe üye olayım, bana ne verecek diye sorgulamalarını doğal karşılamak gerektiğini düşünen Gordon (2004, s. 56) üyelik ve toplantı katılım ücretlerinde indirimlerle yeni meslektaşların cezbedilmesini önermektedir. Ülkemizde toplantı katılım ücreti uygulamasının olmadığı ve mesleki etkinliklerde dernek üyeliğinin bir avantaj, üye olmamanın herhangi bir dezavantaj yaratmaması da diğer ülkelerdeki uygulamalardan farklı olduğumuz bir alandır. Mesleki örgütlenmemiz kendi dinamikleri içinde kendi döngüsünü oluşturmuş olup bunun artılarını ve eksilerini birlikte yaşamaktayız.

Mesleki örgüt yapımız kutup-1 listesinde zaman zaman tartışma konusu olmakta ve Oda kurulması gerektiği yönünde görüşler ortaya atılmaktadır. Odalar yasa ile kurulmakta ve yapısal bir değişikliğe ihtiyaç duyulması halinde bunu gerçekleştirmek hiç de kolay olmamaktadır. Meslek örgütünün etkin olmasının oda ya da dernek olması ile ilgili olmadığı; meslek grubunun toplum içindeki konumu ve gücü, meslek elemanlarının örgütleri ile organik bağları olup olmadığı, örgütün yapısı ve işleyişi gibi pek çok etkenin rolü olduğu kanısındayım. Bu tür tartışmalar yerine TKD'nin daha etkin durumuna getirilmesi için neler yapılabileceğinin tartışılmasının daha verimli sonuçlar sağlayabileceğini düşünmekteyim.

Üzerinde düşünölmeye değer bir husus sürekli gruplar, geçici gruplar, komisyonlar gibi alt düzey örgütlenmenin meslek örgütlerimizde neden bu denli sınırlı kaldığıdır. İngiltere, Kanada gibi ölkelere baktığımızda 20'nin üstünde alt birim söz konusu iken bizde bu sayı gerçekten çok azdır. Oysa sürekli çalışma grupları, oluşturma kolaylığı ve esnek yapısı ile üyelere mesleki örgütlenmenin içinde olmak ve mesleki çalışmalar yapabilmek açısından büyük bir fırsat sunmaktadır. 1990'ların ortasında bu yapılanma modeli ortaya konulurken her bir kütüphane türü ve her bir ana çalışma alanı için birer sürekli grup oluşturulabileceği düşünölmüştü. Kütüphane türleri itibariyle ortaya çıkan dernekler ve benzeri oluşumlar bağımsızlığı veya farklı çatıları yeğlemiş bulunmaktadır. Ama düşünce özgürlüğü, halkla ilişkiler gibi önemli konularda sürekli gruplar kayda değer çalışmalar yapmaktadırlar. Zaman içinde olasıdır ki duyulacak ihtiyaçlar doğrultusunda başka yeni gruplar da oluşabilir. Ulusal konu başlıkları listemizin oluşturulması, terminoloji gibi konularda ise geçici gruplar oluşturulabilir, diğer derneklerle güç birliği de yapılabilir.

Mesleki Çalışmalara Katılım ve Örgüt Yapısı

Grupların artması, çalışmaların zenginleşmesi TKD tabanının genişlemesi ve çalışmalara katılım konusunda istekli kişilerin TKD'ye kazandırılması ile mümkün olabilir. Elektronik ortamın sunduğu kolaylığa rağmen TKD'den Beklentiler anketine katılım oranının düşük düzeyde kalması ve katılımcıların yarısının dernek üyesi olmaması dikkat çekicidir. *Ankete verilen yanıtlar okunurken göze çarpan bir husus da bazı katılımcıların TKD'den kendilerinin dışında var olan bir kurum gibi söz etmeleridir. Bu, bir yabancılaşma olduğu izlenimi vermektedir. Oysa aidiyet duygusu çok önemlidir. Yanıt verenlerin yarıdan azının derneğe üye olması, aslında mesleki örgütlenmeyi önemseyen, güçlü bir mesleki örgüte ihtiyaç duyan bazı meslektaşların TKD'ye üye olmak için yeterince motivasyon bulamadığını ortaya koymaktadır.*

Motivasyon eksikliğine yol açan etkenler arasında söz sahibi olduğunu hissetmemek olabilir. Genel Kurul'un iradesini sağlıklı bir biçimde kullanabilmesi bu anlamda önemli bir husustur. Seçimlerde uygulanan kurallar demokratik ve katılımcı bir yapı sağlamak açısından önem taşır. 1994 yılında yapılan Genel Kurul'da o zaman Milli Kütüphane Başkanı olan Sayın Altınay Sernikli *kapalı oylama* yapılması önerisi getirmiş, ancak bu görüş benimsenmemişti. Bazen belki köklü bir yeniden yapılanma gerekirken bazen de önemli sorunların çok basit çözümleri olabilir. Kendisini sevgi ve dostlukla selamlıyor ve bu öneriyi anımsatmakta yarar görüyorum. Sadece Genel Kurul açısından değil, genel yapılanma ve işleyiş itibarıyla çeşitli örnekler incelenerek mevcut uygulamalara göre demokratik katılımcılığı ve etkin işleyişi daha fazla sağlayacak ülkemiz koşullarına uygun alternatifler olup olmadığı incelenebilir. Önemli olan genç meslek elemanları için TKD üyeliğini çekici kılmak ve onları mesleki çalışmaların içine çekebilmektir.

Örneğin alanımızla ilgili yüzlerce derneğin olduğu Kanada'da kütüphane türlerine göre kurulmuş dernekleri bünyesinde bölüm olarak, meslek alanının tüm çalışma konularını sayıları 20 dolayında olan gruplar halinde bünyesinde bulunduran Kanada Kütüphaneciler Derneği (KKD)'nin seçim sistemi ve yönetim yapısı incelenmeye değer. KKD Genel Kurulları'nda yapılan seçimlerde bir yıl sonra başkanlığı devralacak kişi seçilmekte ve bir yıl önce seçilmiş ve bir yıl süre ile başkan yardımcılığı yapmış kişi başkan olarak ve bir sonraki yıl başkanlığı devralacak kişi

başkan yardımcısı olarak görev almaktadırlar. Bir yıl önce başkanlık yapmış kişi ise önceki başkan olarak Yönetim Kurulunda yer almaktadır. Yönetim Kurulunun diğer üyelerinden beşi, KKD'nin bölümleri olan Üniversite, Halk, Okul ve Özel Kütüphane Dernekleri ile Halk Kütüphaneleri Mütevellileri Derneğinin başkanları; üç yıl süre ile seçilen ve iki dönem üst üste seçilemeyen sayman; üç yıllık bir dönemde her yıl bir tanesi dönüşümlü olarak seçilen üç yönetim kurulu üyesi ve oy hakkı olmayan atanmış yürütücü direktörden oluşmaktadır.

KKD uygulamalarının diğer kayda değer bir yönü, seçim sürecinin işleyiştir. Genel kurula 120 gün kala bir seçim kurulu oluşturulması suretiyle süreç başlamaktadır. Bir kişinin aday olması için beş üyenin imzasını taşıyan öneri belgesi, adayın görev almaya hazır olduğuna dair kendi bildiri ile özgeçmişinin seçim kuruluna gönderilmesi gerekmektedir. İnceleme sonucu belirlenen adaylar açıklandıktan bir süre sonra yazılı oylar seçim kuruluna gönderilmekte ve yapılan sayıma göre alınan seçim sonuçları Genel Kurul'da açıklanmaktadır. Böyle bir süreç sonucunda görev alan kişilerin kendilerine düşen role hazır olacaklarını ve verimli bir çalışma çıkarılacağını tahmin etmek güç değildir. Bu uygulamanın ayrıntıları KKD Tüzüğü'nde yer almaktadır (Canadian Library Association Constitution, 2000, 2009). ABD' de de mesleki örgütlenme benzeri bir yapı göstermektedir.

Ülkemizde TKD tabanının genişlemesi ve güçlenmesini sağlayacak önemli bir yaklaşım 5253 Sayılı Dernekler Kanunu (Türkiye..., 2004) nun sunduğu tüzel kişilerin üye olabilmesi olanağından yararlanarak kurumsal üyelik ihdas etmek olabilir. Örneğin Amerikan Kütüphaneciler Derneği (ALA)'nin 66.000 kişisel üyesinin yanı sıra, kütüphaneler ve kütüphane hizmetlerinin iyileştirilmesine ve kamusal yararına duyulan inançla açık bir bilgi toplumu oluşumunu teşvik etmeye kendisini adanmış kurum ve kuruluşlardan 4.000 kurumsal üyesi vardır (Statement..., 2008). Bunların arasında dernekler de vardır.

Meslek grubunun ağırlığını koyabilmesi ve görüşlerini kabul ettirebilmesi için başvurulabilecek diğer bir yol ise derneklerin birlikte hareket etmeleri olabilir. Örneğin 2008 yılında kütüphanelerde bulundurduğu kullanıcı bilgilerinin gizliliği açısından “Hukukun Üstünlüğünü Yeniden Kurma” konusunda Amerikan Senatosu Adalet Komisyonuna kayda geçirilmek üzere yapılan başvuru (Statement..., 2008) ve elektronik kaynakların derlenmesi konusunda yapılan resmi görüş bildiriminde (In the matter of ..., 2009) ALA'nın, 123 kütüphanenin üyesi olduğu Amerikan Araştırma Kütüphaneleri Derneği (ARL) ile ortak hareket ettiği görülmekte ve bu yaklaşımın gelenekselleşmiş bir uygulama olduğu izlenimi alınmaktadır.

Ülkemize dönecek olursak örneğin özlük haklarının iyileştirilmesi gibi önemli konularda TKD'nin tek başına çaba göstermesi yerine tüm kütüphanecilik derneklerimiz ve oluşumlarımız ve belki mezunlarının çıkarları adına BBY Bölümü olan üniversitelerimiz birlikte hareket edebilseler ve hatta dostluk dernekleri yoluyla hizmet verilen kitlelerin de kütüphanecilerin yanında olduğu gösterilebilse bugün şu anda olduğundan daha farklı bir noktaya gelmiş olunabilir miydi acaba? Aslında alanımızı ilgilendiren tüm yasal düzenlemelerle ilgili olarak izleme, lobi yapma ve görüş bildirmeye dayalı savunuculuk çalışmalarında ortak hareket edilmesine ihtiyaç vardır. Savunuculuk çalışmalarında zaman zaman uluslararası dayanışma da söz konusu olmalıdır.

Sonuç

Bu makalede 1994 – 1995 yıllarından günümüze, üyelerinin TKD'den beklentilerinde bir değişiklik olup olmadığı, Anatüzük (Türk..., 2008) 'te belirtilen amaçlara verilen önem ölçeğinde çeşitli anketlerin sonuçlarına göre belirlenmeye çalışılmış ve kayda değer bir değişim olmadığı saptanmıştır. Ankete yanıt verme oranının düzeyi ve katılımcıların yalnızca yarısının TKD üyesi olması noktasından hareketle Anglo-Amerikan ülkelerinden örnekler sunularak mesleki derneklerin bugünkü durumu genel olarak gözden geçirilmiş ve etkin katılımı sağlayıcı yapılanma ve savunuculuk konusunda işbirliğinin yararları üzerinde durulmuştur.

Bir meslek grubu ne denli güçlü ise derneği de o denli güçlü; bir mesleğin örgütü ne denli güçlü ise meslek elemanları da o denli güçlü olacaktır. Meslek örgütü ile meslek mensupları özdeşleştiği oranda güç kazanılır ve başarı şansı artar. Bu bilincin giderek yaygınlık kazanacağını umut ediyorum.

Bu makalenin ekinde anket katılımcılarının TKD'nin üzerinde çalışma yapmasını istedikleri konular ve TKD hakkında genel yorumları yer alıyor. Ben de son olarak TKD'den bazı somut beklentilerimi dile getireceğim:

1. Bugün belediyelere bağlı olarak açılan kütüphane ve bilgi merkezleri ve her bir ilimizde kurulan yeni üniversitelerle alanımızda istihdam edilenlerin sayısında artış olmaktadır. Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinden mezun olan gençler meslek grubuna katılmaktadırlar. TKD'nin tanıtılması ve üyeliği

teşvik açısından herhangi bir çaba harcanıp harcanmadığını bilemiyorum. TKD şubeli bir dernek yapısına sahiptir ama şube olan yerleşim merkezi sayısı oldukça sınırlıdır. Üye olmak isteyenlerin buldukları il veya ilçede şube bulunmaması halinde en yakın şubeye veya Ankara Şubesi'ne başvurulabilecekleri konusunda farkındalık yaratılması, üyelik bilgilerinin bulunduğu web sayfasında hangi coğrafi yerleşim biriminden hangi şubeye başvurulabileceğini gösteren renkli bir haritaya ve çevrimiçi başvuru formuna yer verilmesi yararlı olabilir. Anket yanıtlarından birisinde de çevrimiçi başvuru formu sunulmasının yararlı olacağı görüşüne yer verilmektedir.

2. Mesleki toplantılarda sunulan bildiri alan araştırmaları açısından önemli bir kaynak grubu oluşturmaktadırlar. ÜNAK kendi toplantılarında sunulan bildirileri oluşturduğu veri tabanında sunmaktadır. İşbirliği yapılarak bu veri tabanının tüm mesleki toplantılarda sunulan bildirileri kapsayan bir veri tabanına dönüştürülmesi, bu mümkün olmazsa henüz sunulmayan bildirilerin en azından bibliyografik, telif hakları alınabilirse tam metin olarak sunulacağı bir veri tabanı oluşturulması mesleki birikimi sergilemek ve araştırmalara kaynak sağlamak açısından çok yararlı olabilir.
3. Kültür Bakanlığı Yayınlar ve Kütüphaneler Genel Müdürlüğü halka kütüphane hizmeti sunan yerel yönetimlere bağlı kütüphanelerin performansları ile ilgili çalışmalar yapmadığı takdirde, doğacak boşluğu giderici çalışmalar yapılmasına ihtiyaç vardır ve alternatifi olmadığı yerde bu iş TKD'ye düşmektedir.
4. AB ile uyum çalışmaları çerçevesinde yeni bir mevzuat hazırlanır, politikalar belirlenirken görüş alma süreçleri işletilmekte, Avrupa Komisyonu'nun görüş isteyen mesajları bizlere ulaşmaktadır. Dijital kütüphaneler, telif hakları gibi konularda bunların örnekleri yaşanmıştır. TKD'nin web sitesinde İngilizce ve Türkçe olarak gündemdeki belli başlı konularda görüş ve politikaları içeren belgelere yer verilmeli ve uluslararası kuruluşların savunuculuk çalışmalarına katkı yapılması ve aynı şekilde ulusal düzeyde yasa tasarıları görüşe açıldığında meslek alanını ilgilendirenlerin izlenerek değerlendirilmesi ve görüş sunulması mesleğin geleceği açısından önem taşımaktadır.
5. 1994 yılında Genel Kurul Toplantısı bir Ulusal Genel Konferans ile bütünleştirilmiş ve bunun gelenekselleşmesi hedeflenmişti, ancak maalesef bu

gerçekleştirilememiştir. Böyle bir uygulama mesleki gelişim açısından yarar sağlamanın ötesinde toplantıların ülke çapında daha coşkulu bir ilgi ile karşılanmasını sağlayabilir. Ankete yanıt verenlerden bir kişi de bu görüşü paylaşmaktadır.

6. TKD'nin düzenlediği toplantılar görüntülü olarak kayda alınır ve web sitesinde izlenebilecek şekilde arşivlenirse katılamayanlar veya tekrar görmek isteyenler sonradan izleme olanağı bulabilirler.
7. Değerli Hocamız Prof. Dr. Özer Soysal'ın başkanlığında 1970 yılında kurulan Üniversite Kütüphanecilik Bölümü Mezunları Derneği (ÜKBMD) 1982 yılında kapanınca yayın organı olan *Yeni Yayınlar Bibliyografya Dergisi*'nin mevcut sayıları resmi Dernek belgeleri ile birlikte TKD'ye teslim edilmiştir. ÜKBMD tarafından yayınlandığı döneme ait sayılardaki bibliyografik kısımların yayınlanması pek anlam taşımasa da başyazılar mesleki yazılardır ve dijitalleştirilerek yayınlanmaları bir dönemin yaklaşımlarına, gündemine ışık tutmak açısından yararlı olacak ve 10 yılı aşkın bir dönemin mesleki çalışmalarının unutulmamasını sağlayacaktır.
8. TKD yöneticileri gündemi izlemek ve Derneği temsil etmek amacıyla çeşitli ulusal ve uluslararası toplantılara katılmaktadırlar ve katılmalıdırlar. İzleyici olarak katılım söz konusu olmuşsa gözlemler, önemli bulunan noktalar ve eğer aktif bir katılım söz konusu olmuşsa ki genelde böyle olması arzu edilir, neler yapıldığı *Türk Kütüphaneciliği* dergisinde raporlanarak paylaşırsa bu toplantılara katılamayan meslektaşlarımız ulusal ve uluslararası gündem ve çeşitli mesleki konulara yeni yaklaşımlar hakkında bilgi sahibi olma şansı yakalayabilirler.

TKD'nin, üyesi olmaktan kıvanç, gurur duyan geniş bir meslek elemanları tabanı üstünde yetkin bir kurumsallaşmış liderlikle yükselerek etkin savunuculuk yapan, mesleki politikalar ve ilkeler geliştirebilen, mensuplarının mesleki gelişimine katkıda bulunan daha güçlü bir mesleki örgüt olarak nice 60. yıllara ulaşması sanırım mesleğine bağlı tüm bilgi hizmetleri emekçilerinin dileğidir. Bu dileği gerçekleştirebilecek olansa yalnızca yine onlardır.

Kaynakça

- Abram, Stephen (2006). "Technoschism: the real world and libraries, librarians and our Emerald associations: a view from Canada" in *Library Associations Under Threat*, ed. O'Connor, Stephen Group Publishing Limited. pp. 14 – 25. 10 Ekim 2009 tarihinde <http://site.ebrary.com/lib/tobb/Doc?id=10120686&ppg=17> adresinden erişildi.
- Aslan (Alpay), Selma (August 20-25, 1995). Turkish Librarians' Association: Today and Tomorrow. 61st IFLA General Conference, İstanbul. Conference Proceedings. 14 Eylül 2009 tarihinde <http://archive.ifla.org/IV/ifla61/61-asls.htm>. adresinden erişildi.
- Bordelon, Bobray (2008). "Networking Strategies for Business and Economics Librarians." *Journal of Business & Finance Librarianship* 13, 3: 371-377. *Library, Information Science & Technology Abstracts with Full Text*, EBSCOhost 13 Ekim 2009 tarihinde <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=lih&AN=34264853&site=ehost-live> adresinden erişildi.
- Broady-Preston, Judith (2006). "CILIP: a twenty-first century association for the information profession?" in *Library Associations Under Threat*, ed. O'Connor, Stephen . Emerald Group Publishing Limited. pp. 48 – 65. 19 September 2009 tarihinde <http://site.ebrary.com/lib/tobb/Doc?id=10120686&ppg=2> adresinden erişildi.
- Canadian Library Association (2000, 2008). Constitution and bylaws. 10 Ekim 2009 tarihinde http://www.cla.ca/Content/NavigationMenu/AboutCLA/Governance/Constitution/CLA_Constitution&Bylaws_2008.pdf adresinden erişildi.
- Cohen, Steven M. (2006). "Anyone Can Take a Reservation." *Public Libraries* 45, 1: 29-31. *Library, Information Science & Technology Abstracts with Full Text*, EBSCOhost 13 Ekim 2009 tarihinde <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=lih&AN=19970965&site=ehost-live> adresinden erişildi.
- Gordon, Rachel Singer (2004). "Is association membership worth it?" *Library Journal* 129 , 7: 56-56.
- In the matter of Mandatory Deposit Of Published Electronic Works Available Only Online. Comments of The American Library Association and The Association of Research Libraries, Pursuant to the Notice of Proposed Rulemaking published by the Copyright (Aug 3, 2009). Docket No. Rm 2009-3. Before The Copyright Office Library Of Congress, DOC t< ! T 1t6'. 16 Ekim 2009 tarihinde <http://www.copyright.gov/docs/online-only/comments/ala-arl.pdf> adresinden erişildi.
- Lachance, Janice R. (2006). "Learning, community give library and information associations a bright future" in *Library Associations Under Threat*, ed. O'Connor,

Stephen Bradford, , GBR: Emerald Group Publishing Limited, 2006. 6-13. 09 Ekim 2009 tarihinde <http://site.ebrary.com/lib/tobb/Doc?id=10120686&ppg=10> adresinden erişildi.

O'Connor, Stephen, ed. (2006). *Library Associations Under Threat*. Emerald Group Publishing Limited. 10 Ekim 2009 tarihinde <http://site.ebrary.com/lib/tobb/Doc?id=10120686&ppg=3> adresinden erişildi.

Statement for the Record, U.S. Senate Committee on the Judiciary, Subcommittee on the 2008). Constitution for the hearing: "Restoring the Rule of Law" (Submitted for the record September 23, Submitted by the American Library Association and the Association of Research Libraries. 16.10.2009 tarihinde <http://www.arl.org/bm~doc/ala-arl-restore-rule-of-law-testimony.pdf> adresinden erişildi.

Türk Kütüphaneciler Derneği (2008). Anatüzük (Gözden geçirilmiş ve yenilenmiş biçimiyle). 10 Ekim 2009 tarihinde <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~cagdas02/TKDTuzuk2008.pdf> adresinde erişildi.

Türkiye Cumhuriyeti (4 Kasım 2004). 5253 Sayılı Dernekler Kanunu. 15 Ekim 2009 tarihinde <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.5253&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=dernekler> adresinde erişildi.

Ek: TKD'den Beklentiler Anketi açık uçlu sorularına verilen yanıtlar

Soru 5. Yukarıda yer almayan ama TKD'nin çalışması gerektiğini düşündüğümüz alanlar varsa lütfen aşağıda belirtiniz:

1. Bilgi Belge Yönetimi alanında çalışan personelin diyaloglarını sağlayarak tecrübe aktarımını, birlikteliği oluşturma.
2. Bir Kütüphane haftasının da Valilikten ayrı bir programla kutlanabilmesini diliyorum. TKD ve şubelerinin de Sivil toplum kuruluşu olduğunun bilincinde, bağımsız ve sorun çözmeye yönelik adımlar atmasını dilerim.
3. TKD kütüphane türlerine göre kendi içinde alt gruplar oluşturarak çalışabilir. Üniversite, Halk-Çocuk, Okul, Araştırma gibi. Böylece daha etkin olabileceği görüşündeyim.

Yıllık ulusal veya uluslararası bir konferans düzenleyebilmeli. Kütüphane haftasındaki etkinlikler daha az ama daha anlamlı olmalı (tüm güne yayılması yerine günde bir etkinlik gibi) TKD'nin üste bulunduğu diğer dernekleri çatısında toplayan bir yapılanmaya gidilmesi daha doğru olabilir görüşündeyim.

4. Bana göre yukarıdaki görevler zaten TKD'nin temel görevleri, öncelikli diye sıralanamaz. Gerektiğinde tüm bu görevleri yerine getirmesi gerekir.
5. Öğrencisi, Hocası ve tüm çalışanlarını genel amaçlar etrafında bütünleştirmek ile ilgili çalışmalar...
6. TKD'nin açılımında K harfi "kütüphaneciler" adlı meslek grubunu ifade etmesine ve başka birilerine atıf yapılmamasına rağmen "kullanıcı"nın da en az onun kadar önem taşıdığını düşünüyorum. Bence K harfi kütüphaneci + kullanıcı demek. Bir şekilde, tüzükte kullanıcıların ve kütüphanecilerin kullanıcılara karşı sorumluluklarına da değinilmeliydi. Zira onlar bizim varoluş sebebimiz. Bizim "patron"larımız!
7. Akademik destekli projeler başarılı olabilmektedir. Akademik kesimden katkı ile vizyon oluşturulması yararlı olur. (Yeniden ifadelendirilmiş yanıt)
8. TDK'nin en önemli amacı, topluma bilgi okuryazarlığı kazandıracak projeler yapmak, böylece hem sosyal yarar sağlamak hem de mesleğin ülkemizdeki önemini ortaya çıkarmak olmalıdır, diye düşünüyorum.
9. Lobıcılık
10. Telif konusunda çalışmalar yapmak. Hatta meslektaşlarımızın bu konuyu ihlal etmelerine engel olabilmek amacıyla ilgili kuruluşlar nezdinde çalışmalar yapmak. Sadece mesleki bir örgüt görüntüsünden çıkıp daha sosyal bir yapıya bürünmek.
11. Öncelikle bizler üniversite mezunu olarak sıradan bir memur gibi atanmak istemiyoruz. Yani unvanlarımızın değeri olmalı. Bu konuda ki girişimleri takip ettim ama bir sonuç çıkmadı galiba.
12. Bütün başlıkların 1. derece de önemli olduğunu düşünüyorum, alanları doldururken siliniyor, o nedenle buradan bildirmek istedim.
13. Kurumsal kimlik kazanacak çalışmalar yapılmalı. Mesleğin prestijini arttıracak çalışmalar yapılmalı. Kütüphaneciler arasında dayanışmayı güçlendirmek...
14. TKD yeni mezun olmuş meslektaşlarına yönelik yön gösterici, iş bulma süreçlerinde yanlarında oldukları hissini verebilmelidir; her şey yalnızca mezun olana kadar olmamalı...herkese eşit davranabilmeyi bilmeli; yalnızca TKD ile öğrencilik yıllarında kurum ile devamlı irtibat içinde olan kişilere daha yakınlık göstermemeli diğer insanları da düşünmeli ve ona göre bir yol izlemeli...yani torpilcilik olmamalı ne yazık ki bunu engellemesi imkansız...her kurumda ve

her yerde olduğu gibi engel olmak imkansız ama bunu TKD yapabilmeli...bizlerin adresleri üniversitenin veri tabanlarında mevcuttur,oralardan bizlere ulaşabilmeyi bilmeli(adreslerimize bir tebrik mesajı gönderebilmeli..ufak ama önemli bir kavram) ki TKD gibi bir yapının meslektaşlarına önem verdiği anlaşılmalı...ben mesleğimi seviyorum fakat iş bulma sürecinin uzaması beni mesleğimden uzaklaştırabilmektedir, bu yüzden bu kurum bizlerin yanında olmalı ve yakınlığını göstermelidir...

15. Üyelerinin ve meslektaşlarının kurumlardaki pozisyonlarını güçlü kılabilmek için faaliyetlerde bulunmak
16. Mesleki eğitim veren üniversitelerin ilgili bölümüyle irtibatlı bulunarak öğrencilere piyasa ihtiyaçları doğrultusunda eğitim verilmesine katkıda bulunmak.
17. Yukarıdaki maddelerin hepsi de önemli. Ancak pek çoğu uygulanamaz. Bence en önemlisi, mesleki standartların belirlenmesinde ve uygulanmasında öncü olabilmektir. Meslek ahlak ilkeleri, özlük hakları, mesleki yeterlilik vb. konularda TKD ne yapabiliyor ki? Örneğin, TKD yönetim kurulu üyesi olup da, çalıştığı kurumda meslek ahlak ilkelerini çiğneyen (hem de defalarca) insanlara karşı ne yapabilmiş de, başkalarına yapsın? Yaptırım gücü de yok ki. Korkaklık da var.. Aslında, gönüllülük esasıyla çalışan bir dernekten bunları beklemek saflık olur. Öncelikle profesyonel bir yapıda, bağımsız, kendi yasası ve yaptırım gücü olan bir kurum olmalı TKD. Bugünkü yapısıyla, TKD ancak konferanslar, bilimsel toplantılar düzenler; yayınlar yapar. Birkaç da sosyal etkinlik... O kadar.

Soru 6. TKD ile ilgili genel yorumlarınız varsa lütfen aşağıda açıklayınız:

1. TKD'ye üye olmayı aslında istiyorum, çünkü bu benim mesleğim ve bunu temsil eden derneğim ancak ben ve bizlerin desteği ile ayakta durabilir. Ama iş ve hayat yoğunluğu kimi zaman bunu engelliyor sanki. Önerim, kutup-1 de "üyelik" kavramının herkese en az senede 2 kez hatırlatılması, üyeliğin on-line ortamda rahatça yapılabilmesi olmasının sağlanması. Yani "reklam" mı demeliyim. Bir nevi daldığımız telaştan ya da rehavetten bizi silkindirmeyi bizi kendimize getirmeyi sağlayabilecek mesajlar alabiliriz diye düşünüyorum. Derneğimiz

- "üye" sayısını çoğaltmak için biraz iletişim biraz reklam yapmalı. Bence hiç düşünmeyen 10 kişi üyeliği düşünecektir.
2. Merkez merkez gibi değil Ankara şubesi gibi çalışıyor. Merkez ve şube sisteminin gözden geçirilmesi lazım. Dernek yönetimi geliri keşke yeterli olsa da profesyonel bir ya da 2 kişiye bırakılabilse. Bu daha tam zamanlı bir çalışma sağlar. Gönüllüğe dayalı sistemin zorluklarını ortadan kaldırır.
 3. Çalışmaların daha yoğun ve içimizde olması gerekir. Ülkemizde kitabın, bilginin ve kütüphanenin önemini anlatma sorumluluğunu hissettiğini belirten çalışmalarının yoğunlaşması adına yapılması gerekenleri eksik buluyorum.
 4. Dernek potansiyelini yeterince kullanamamakta ve mesleki dernek özelliği yeterince ortaya çıkmamaktadır. Yine de çok ta eleştirmiyorum, çünkü Türkiye prototipi. Ayrıca, ben de dernek yönetiminde miyim, evet... (Yeniden ifadelendirildi)
 5. -Sadece halk kütüphanelerinin derneği olmaktan vazgeçmelidir. Mesleği, kütüphane türlerini bir bütün olarak ele almalıdır. -Sürekli şikâyet eden dernek olmaktan sıyrılmalıdır. Hep kötü şeyler olmamaktadır. Çok iyi projeler de üretilmekte, başarılı çalışmalara imza atılmaktadır. Bunlar ön plana çıkartılarak. Mesleğimizi anlatarak. Biz neyiz, ne yapabiliriz, biz olmazsak ne olur bunlar anlatılarak onurlu bir şekilde savaş verilmelidir. Acındırarak bir yere varılmaz. Mecliste milletvekillerinden randevu alıp bize acıyın ne olur halimiz kötü diyerek bir yere varılmaz. Tek işleri bu olamaz, olmamalıdır. - Dernek yönetimi değişmelidir, yenilik şart. -Bir toplantıda bir bakıyorsunuz sadece gri takım elbiseliler, kendileri söyleyip kendileri dinliyorlar. Renk yok, enerji yok ve sürekli yok yok olmuyor, her şey kötü. Hiç mi iyi bir şeyler yok. -Kınama yazısı yazılacak önemli bir konuda bakıyorsunuz susuluyor. Sivil toplum örgütleri siyasete bulaşmamalı, tepkisini yerinde ve zamanında vermeli ki biz de güvenelim, güç alalım derneğimizden. -dernek kişiselleştirilmemeli, yönetim kurulundan oluştuğu halde sadece bir kişinin adı geçiyor. Birinci tekil şahıs ağzından yazılıyor dernek adına yazılan yazılar.
 6. TKD'nin Şubeleri ile daha etkin çalışmasını ve iletişim halinde olmasını isterdim.
 7. Mesleki alanda varlığını göstererek aidatların ödenmesi veya etkinliklere katılınması konusunda teşvik edici olmalıdır. Bu alanda oldukça yetersiz

- olduğunu düşünüyorum.
- Halk kütüphaneleri derneği imajından ya çıkmalı ya da gerçekte o anlamda çalışmalı.
8. Mevcut işlevi ile oldukça yetersiz ve sınırlı çalışmalar yapıyor, ancak bu konudaki sorumluluğun bütün meslektaşları ilgilendirdiğini düşünüyorum.
 9. TKD bana göre çok etkin çalışmayan / çalışmayan bir meslek örgütü. Bunun nedenlerinden en önemlisi meslek elemanlarının derneğe yeterince sahip çıkmaması, katkıda bulunmamasıdır.
 10. TKD, "Açılmaktan korkuluyor veya açılmak, ses getirmek gibi bir kaygısı yok" imajı veriyor dışarıdan bakıldığında veya içeriden!
 11. Dernek üyelik sistemi çevrimiçi ortama taşınabilse -bahse girerim- iki kattan fazla yeni üyemiz olacaktır. İnsanların çoğu bürokrasisi yüzünden üyeliği erteliyor veya üye olmayı düşünmüyor. İnternette kredi kartı ve/veya banka havalesi ile çevrimiçi kayıt yapılabilmesi/aidatlar ödenebilmesi bence. TK dergisinin basılı sayısı ile elektronik ortamdaki sayısı aynı anda yayınlanmıyor. Büyük bir eksiklik bence. Basılır basılmaz siteye de konmalı diye düşünüyorum. TK dergisinin geçmiş sayıları arama motoru ile TKD web sitesinden taranabiliyordu eskiden. Şimdi ise bir makaleyi olabilecek her cilde/sayıya bakarak "manuel" bulmanız gerekiyor. Bu da bir eksiklik bence. Derneğin şu ana kadarki çalışmalarını takdir ediyor, gelecekte daha büyük başarılar imza atmasını temenni ediyorum.
 12. Üyeler arası iletişimin daha yüksek olması gerekir. Bunun için genel merkezin çalışmalarını arttırmasının şart olduğunu düşünüyorum.
 13. Bence TKD Kütüphanecilik mesleğine, Kütüphanecilerin özlük haklarına sahip çıkmada yetersiz kalan bir örgüt.
 14. Özellikle taşrada çalışan, mesleğe ilgili genç insanlar daha çok ve olumlu yönde bilinçlendirilerek, gelişme ve değişikliklerden haberdar edilerek, gerekli platformlarda görüşleri alınarak, sağlam bir meslek birliği ve birliktelik duygusunun geliştirilmesinde dernek daha aktif olmalı. İletişim teknolojilerinin bu derece yoğun kullanıldığı bir çağda hala belirli kurum ve kişilerin inisiyatifinde bir hareket tarzı benimsenmemeli, insanlar küçük sebeplerle meslek adına büyük bir güç olması gereken dernekten soğutulmamalı.
 15. TKD'nin Meslektaşlarımızı kendi çatısı altında toplayıcı faaliyetlerde

bulunmasını istiyorum. Siteye forum koyarak veya merkez veya şubeye gidip üye olmasını bekleyerek bu iş olmaz. Her meslektaşın bu çatıya üye olmasını sağlayıcı ve bu çerçevede derneğin gelirlerini arttırarak daha kalıcı ve etkili çalışmalar yapabileceğini düşünüyorum. Önce meslektaşları bu çatının altına çekmek lazım. Bence yapmaları gereken öncelikle çalışan meslektaşlarımıza bölge bölge gidilerek üye olmalarını sağlamak. Uzaktan bu iş olmaz. Şubelerin hayalet kurumlar gibi varlıkları yoklukları belli değil. Önce üyelerini toparlayıp ciddi manada çalışmalarına son hızla devam etmeliler. Ne yazık ki! değerli insan Sayın Ali Fuat KARTAL Bey'in uğraşları ardında güçlü bir nüfusa sahip dernek olsaydı bugün bulunduğumuz yerin on gömlek üstünde olurduk.

16. Meslek Derneği, mesleğin aynasıdır, iyi bir ayna olması lazım
17. TKD ve ÜNAK için silkinme zamanı gelmiştir. Bugün görevde bulunan yönetimler bunu gerçekleştirebilecek bilgi ve görgü düzeyine sahip değillerdir. Akademik çevrenin 1-2 dönem yönetimde olması geleceğe ışık tutabilir. Bu nedenle en kısa zamanda olağanüstü Genel Kurul'a gidilerek yönetim değişmeli, akademik 3 kişi yönetimde görev almalı ve yeni atılımlar gerçekleştirilmelidir. Böylelikle Türk Bilgi ve Belge Dünyası yeni bir ivme kazanmış olur. ÜNAK'ın TKD'den 1-2 gömlek daha üstün olmasının nedeni başlangıç aşamasında akademisyenlerce doğru adımlar atıldığındandır. ÜNAK da yavaş yavaş vizyonunu yitirmektedir. Not: Ağır yazmak ayıp olabilir ama Atatürk'ün şu sözlerini hatırlayalım lütfen: "Söz konusu olan "Vatan" ise gerisi teferruattır..."
18. TDK, özlük hakları ile ilgili gayretler sarf ediyor ancak pek başarılı değil. Bunda, şartlar kadar çalışanların performansları da etkilidir, diye düşünüyorum. Yöneticilerin kültürel olarak daha donanımlı olmalarını isterdim. Ayrıca, diksiyon ve duruş da önemlidir. Derneğin siyasi konularda üyeler adına ani çıkışlar yaptığını görüyorum. Herkesi hemfikir gibi değerlendiriyorlar. Hemfikir olduğumuz en önemli nokta, mesleğin durumudur. Bu konuda bir ilan verilecekken, ismimizi ilgisiz konularla duyuramayız. Üstelik amacını yaşatabilmek için toplumun her kesimine ulaşmak zorunda olan bir derneğin bu tür stratejik hatalar yapması çok yanlış. Kültürel aktiviteler olsun ama geniş bir vizyonla... Bu toplumu nasıl kütüphanelere çekebiliriz, onların talebi olmadan kütüphanelerin olumsuz çehresini neden değiştiremeyiz, bunlar bir proje ile duyurulmalı.

19. Mevcut yapısını beğenmiyorum. Kültür Bakanlığı vb. kurumların güdümünden çıkıp kendi ayakları üzerinde durabilmeli. Çoksesli ve demokratik bir yapı olmalı. Sadece birilerinin iktidar alanı olmaktan kurtulmalı artık.
20. Bir şeyler yapılmaya çalışılıyor elbette; ancak özel sektörde çalışanların neler yaşadıklarını ya da yaşayabileceklerini tahmin edemiyorlar. Aslında haklı sayılırlar; çünkü "kütüphaneci" adı altında bizlere yaptırılan işleri duyduklarında inanamayacaklardır. Tabii ki tüm TKD üyelerini bilmiyorum, tanımıyorum; ama gördüğüm kadarıyla birçoğu devlette, çok iyi kurumların kütüphanelerinde çalışan meslektaşlarımız. Dolayısıyla yaşananlardan çok da haberdar değiller ve bunun düzeltilmesi için bir çaba sarf etmiyorlar. Ha bu söylemeye çalıştıklarım TKD'nin görevi midir değil midir onu da bilmiyorum. Genel olarak başarılı olmadıklarını düşünüyorum; çünkü her şeyden önce mesleğimizin toplumda hala bir itibarının olması, TKD'nin bunu şimdiye kadar başaramaması üzücü. Teşekkür ederim.
21. Bence şubelerin yaptıkları toplantılara üyelerin de katılma şansı olmalı. Elbette yönetim kurullarının her toplantısı olmayabilir ama sadece genel kurullara katılmak aidat ödemek yetersiz. 20 seneye yakındır derneğimizle iç içe olan biri olarak daha katılımcı olmak isterim. Farklı derneklere de üye olan, aktif katılım gerçekleştirip görevler alan biri olarak beklentilerim farklı elbet. Bence bu konuda bir şeyler yapılmalı.
22. Mesleğimizle ilgili uluslararası kuruluşlarla daha etkin çalışılmalı, ortak çalışmalar yapılmalı, dernek faaliyetleri uluslararası standartlara yakınlaştırılmalı, derneğin en rahat ulaşım ve halkla ilişkiler aracı olan web sayfası etkin ve işlevsel şekilde yeniden düzenlenmeli. Ama tabii bunların yapılabilmesi içinde bazı meslektaşların dernek hakkındaki önyargılarını yıkmaları ve her açıdan derneğe destek olmaları da gereklidir.
23. 10 yıllık kütüphanecilik hayatımda bu dernekle hiç bir ilişkim olmadı ya da herhangi bir desteğini görmüş değilim. Eğer sayılıyorsa şöyle bir ilişkimin var olduğu belki söylenebilir. Bu dernek kütüphane haftasında toplantılar düzenler poster yayınlar ben de bu toplantıların kimilerine katılıyorum ya da bazen poster alırım.
24. Çok atıl durumda. Kütüphanecilerin çoğunu kapsayamıyor. Üye sayısı az. Güçlü çalışmalar yapılamıyor. İletişim-Halkla ilişkiler çok zayıf.

25. TKD yönetimi kendi içinde çok verimli çalışmaktadır belki; fakat bunları bizler neden hissedemiyoruz.... ben mezun olmadan önce 3 sınıfta üyelik için başvurmuştum ama hala ne bir cevap ne bir telefon geldi şahsıma... bu bir eksiklik ve umursamazlıktır... illa bir kurumda çalışmam mı gerek üye olabilmem için?
26. TKD'nin çok güçlü bir Sivil Toplum Kuruluşu olduğunu düşünmüyorum. Yaptırım gücü çok az ve bağlantılı olduğu kimi kurumlardan gerekli olduğu durumda randevu bile alamadığını biliyoruz. Çok az üye ile bile çok güçlü olan STK'lar var. Kurumsal olarak daha fazla sesini duyurması ve tepkilerini daha net ve daha keskin dile getirmesi gerekir diye düşünüyorum.
27. Hiç var olmasa ne değişirdi sorusuna verilecek cevap "Bir şey değişmezdi" olurdu.
28. Bir STK, üyelerinin desteği ile gücünü gösterir, güçlü hale gelir. Üyeleri, STK ya ne kadar çok destek olurlarsa o kadar başarılı olurlar. Tabanı olmayan bir STK özverili birkaç insanın çalışmasıyla yürüyorsa bunu birazda meslektaşlarımızın düşünmesi gerekir. Yani mesleki bir bilinçlenme şarttır. Bu da ancak eğitim görülen üniversitelerde ve sonraki yıllarda çalışılan kurum, SKT'lar vb. eğitimlerle kurslarla yöneticilerin bakış açılarıyla değişecek bir durumdur.
29. Yöneticilerimiz duygusal veya siyasi tavırlarla hareket etmemeliler. Faaliyetlerinde ve yaptıkları açıklamalarda bütün kütüphanecilerin derneği olduklarını dikkate almalılar. TKD genel merkez ve şube yöneticilerinin birbirleriyle daimi irtibatta olmalılar. Bakanlık başta olmak üzere mesleğimiz ve meslektaşlarımızla ilgili bütün kurum ve kuruluşlarla iyi ilişkiler içinde olunmalıdır. Meslektaşlar olarak TKD'ye sahip çıkmalı, maddi manevi destek olmalıyız.
30. Son yıllarda çalışmalarını dikkatle izliyorum. Her yıl daha bilgilendirici, akademik bir toplantı yapmasını bekliyorum.